

Latvijas valsts svētki

4. maijs

SKOLOTĀJA LAPAS

Godājamie skolotāji!

Vēstures tematu mācīšana nav viegla.

Materiālā, ko esam sagatavojuši A1 līmenim, ir dažādas grūtības pakāpes uzdevumi.

Ir svarīgi, lai skolēni SPĒJ izpildīt uzdevumus, SAPROT un IEGAUMĒ doto informāciju, tāpēc iesakām papildu materiālus.

◆ Iesakiet skolēniem pirms uzdevumu pildīšanas noskatīties videomateriālus par 1990. gada 4. maiju. Tie ir emocionāli un spilgti kadri.

Videomateriāls skolēniem palīdzēs saprast, kas un kā notika. Viņiem būs vieglāk pildīt uzdevumus.

Saite:

<https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/vesture/arhivu-kadri-neatkaribas-atjaunosana-1990.gada-4.maija.a127489/>

Materiāls atrodams portālā lsm.lv. sadaļā Dzīve&Stils, pēc tam sadaļa Vēsture.

◆ Iesakiet skolēniem pirms uzdevumu pildīšanas iepazīties ar materiālu „Latvija 1939–1991: no okupācijas līdz brīvībai”. Tur arī angļu valodā ir koncentrēta informācija par minēto vēstures periodu.

Saite: http://okupacijasmuzejs.lv/files/OM_celojosaizstade.pdf

Materiāls atrodams arī Okupācijas muzeja mājaslapā.

Jāver secīgi:

SKOLĀM – Ceļojošās izstādes – Latvija 1939-1991: no okupācijas līdz brīvībai – Lejuplādēt plakātus

Lai jums un jūsu skolēniem veicas!

*Valsts izglītības satura centra
Valsts valodas prasmes pārbaudes nodaļas speciālistes*

LEKSIKA UN LASĪŠANA

1. uzdevums

Izvēlies pareizo vārdu! Ieraksti atbilstošā vārda burtu teikumā!

	4. maijs ir Latvijas <u>F</u> svētku diena.	A – brīva
1.	1990. gada 4. maijā politiķi <u>D</u> par brīvu Latviju.	B – saulains
2.	Latvija atkal bija <u>A</u> valsts.	C – laimīgi
3.	Pēc gandrīz 50 gadiem cilvēki varēja dziedāt Latvijas <u>G</u> .	D – balsoja
4.	4. maija dienā cilvēki bija <u>C</u> .	E – dzimšanas
5.	1990. gada 4. maijā bija silts un <u>B</u> laiks.	F – valsts
6.	1990. gada 4. maiju sauc par Latvijas otro <u>E</u> dienu, jo pirmā dzimšanas diena ir 1918. gada 18. novembris.	G – himnu

Politīķi balso, 04.05.1990.

Cilvēki priecājas un ir laimīgi, 04.05.1990.

2. uzdevums

Lasi tekstu!

Latvija laikā no 1940. gada līdz 1990. gadam bija okupēta. Tajā laikā Latvijā nedziedāja Latvijas himnu „Dievs, svētī Latviju!”. Svētkos ne Rīgā, ne citās pilsētās neplīvoja sarkanbaltsarkanais karogs. Toreiz Ziemassvētki nebija oficiāli svētki, Ziemassvētku dienas nebija brīvdienas. Skolās arī latviešu bērni obligāti mācījās krievu valodu. Tikai tagad, pēc 1990. gada, cilvēki var Ziemassvētkos iet uz baznīcu, dziedāt Ziemassvētku dziesmas, oficiāli svinēt Jāņus jeb Līgo svētkus. Tagad latviešu valoda ir oficiāla valsts valoda. Tagad Latvija ir brīva valsts.

Atzīmē, kuriem gadiem atbilst teikums!

Teikums	Okupēta Latvija 1940. – 1990.	Brīva Latvija 1990. – ...
		
Svētkos dzied „Dievs, svētī Latviju!”		X
1. Ziemassvētki nav oficiāli svētki.	X	
2. Daudzi cilvēki Ziemassvētkos iet uz baznīcu.		X
3. Skolā obligāti mācās krievu valodu.	X	
4. Svētkos neplīvo sarkanbaltsarkans karogs.	X	
5. Oficiāli svin Jāņus.		X
6. Latviešu valoda – oficiālā valsts valoda.		X

VĀRDI

oficiāls – tāds, ko nosaka likums

Ja vajadzīgs, meklē vārdu tulkojumus šeit:

<http://www.sazinastilts.lv/language-learning/vocabulary/>

Ja nevari atvērt saiti, meklē internetā: [sazinastilts.lv](http://www.sazinastilts.lv)

Atver vietni *Saziņas tilts*, atver *Valodas apguve* → *Vārdnīca* → *Vārdi vai Termini*

3. uzdevums

Nosvītro teikumus, kuram nav atbilstoša attēla!

- A ~~4. maijā visur plīvo karogi.~~
- B ~~Pie Brīvības pieminekļa ir ziedi.~~
- C ~~Pie Brīvības pieminekļa spēlē pūtēju orķestris.~~
- D ~~Laukumos ir deju koncerti.~~
- E ~~4. maijā ir armijas parāde.~~
- F ~~4. maiju sauc arī par Baltā galdauta svētkiem.~~

4. uzdevums

A Ieraksti dzejolī atbilstošos vārdus!

4. maijs Latvijā

Rīgā un Liepājā,
Cēsis un Valmierā, Talsos un Ludzā,
ik ielā, ik sētā, kur latvieši **dzīvo** ,
šodien pār Latviju visu
sarkanbaltsarkani karogi plīvo.

Skan himna,
dzied lieli un mazi,
jauni un **veci** –
visi – plecu pie pleca.

Kāpēc dzied himnu un karogi plīvo,
un galdā liek **kliņģeri** lielo?
Lai visi ir priecīgi,
lai visiem ir **svētki** –
Latvijai otrā **dzimšanas** diena!

dzied

kliņģeri

veci

svētki

karogi

dzimšanas

dzīvo

ielā

B Atrodi Latvijas kartē pilsētas, kas ir nosauktas dzejolī! Raksti pilsētu nosaukumus!

Rīga, Liepāja, Cēsis, Valmiera, Talsi, Ludza

C Atrodi un pasvītro, kura dzejoļa rinda atbilst katram attēlam!

Skat. dzejoļi.

1.

2.

KLAUSĪŠANĀS

1. uzdevums

**Klausies un ieraksti, vai atbilde ir pareiza (JĀ) vai nepareiza (NĒ)!
Tekstu vari klausīties vairākas reizes.**

	JĀ	NĒ
Paraugš Armijas parāde notiks Daugavas krastā.	X	
1. Divos dienā cilvēki liks ziedus pie Brīvības pieminekļa.		X
2. Svētku gājiens beigsies Daugavmalā.		X
3. Rīgas koru koncerts būs Vērmanes dārzā.	X	
4. Vērmanes dārzā būs arī teātra izrāde bērniem.	X	
5. Vakara koncerts būs Brīvības laukumā.	X	

1. uzdevuma klausīšanās teksts

[Lasa ļoti lēni un skaidri.]

Klausieties 4. maija svētku programmu:

Armijas parāde Daugavas krastā notiks pulksten deviņos no rīta.

Pulksten divpadsmitos dienā cilvēki pie Brīvības pieminekļa liks ziedus.

Pulksten vienos dienā no Daugavmalas uz Brīvības pieminekli sāksies svētku gājiens.

Pulksten četros pēcpusdienā Vērmanes dārzā būs Rīgas koru koncerts.

Pēc koncerta Vērmanes dārza estrādē būs bērnu teātra izrāde "Pauks un Šmauks".

4. maija svētku beigās Brīvības laukumā notiks vakara koncerts. Koncertā spēlēs Latvijas armijas orķestris.

2. uzdevums

Klausies un atzīmē, ko kurš saka! Tekstu vari klausīties vairākas reizes.

	Dēls	Tētis	Māmiņa
Paraugš Mana dzimtene ir Latvija.		X	
1. Latvijā ir Dziesmu un deju svētki.		X	
2. Man patīk laiks, kad koku lapas ir dažādās krāsās.			X
3. Man patīk Latvijas četri gadalaiki.			X
4. Mīlu Latviju, jo te ir mani draugi.	X		
5. Labi, ka Latvija ir pie Baltijas jūras.	X		

2. uzdevuma klausīšanās teksts

[Runā dēls]: Pirms 4. maija es jautāju ģimenei, kas mums ir Latvija. Lūk, tēta, mammas un mana atbilde.

Tētis – Latvija ir mana dzimtene. Man patīk, ka mums ir Dziesmu un deju svētki. Mūsu Dziesmu svētkus zina arī citur pasaulē. Esmu lepns par cilvēkiem, kuri šeit dzīvo un strādā, un dzied, un dejo.

Mamma – Es mīlu Latviju tāpēc, ka te ir skaista daba. Es gaidu pavasari, kad zied ābeles. Es priecājos par vasaru un Jāņu svinēšanu. Man patīk rudens, kad koku lapas ir dažādās krāsās. Es vienmēr gaidu pirmo balto sniegu. Man patīk Latvijas četri gadalaiki.

Dēls – Bet es mīlu Latviju, jo te ir mani draugi, ar kuriem kopā mēs vasarā spēlējam futbolu, bet ziemā – hokeju. Man patīk, ka mēs dzīvojam pie Baltijas jūras. Vasarā pie jūras ir tik forši! Vēl es mīlu Latviju, jo te taču dzīvo mana ģimene!

VĀRDI

Forši – lieto sarunās ar labi pazīstamiem cilvēkiem, ar nozīmi *ļoti labi, lieliski*.

GRAMATIKA

1. uzdevums

Lieto darbības vārdu **būt** tagadnē vai pagātnē 3. personā! Raksti atbilstošo vārdu virs svītras!

- Gramatikas viela – darbības vārda **būt** locīšana 3. personā tagadnē un pagātnē.

Var pievērst uzmanību apstākļa vārdiem ar laika nozīmi – *tagad, šodien, pašreiz, agrāk, toreiz, tad* un to saskaņojumam ar darbības vārda tagadnes vai pagātnes formu.

3. persona: viņš/viņa, viņi/viņas
BŪT → IR (tagadnē) → BIJA (pagātnē)

Tagad, šodien, pašreiz	IR
Agrāk, toreiz, tad	BIJA

PARAUGS

Latvijā maijā **ir** pavasaris.

1. Tagad 4. maijs **ir** svētku diena.
2. Šī diena tagad Latvijā **ir** brīvdiena.
3. Toreiz, pirms 30 gadiem, 4. maijā **bija** saulaina diena.
4. Tad cilvēki **bija** priecīgi.
5. Šodien Latvijas iedzīvotāji **ir** laimīgi.

2. uzdevums

➤ Gramatikas viela – lietvārds lokatīvā.

IEGAUMĒ

Lietvārdi var izteikt laika nozīmi – kad?

Kad notika darbība? Izsaka ar lietvārdu lokatīvā (kur?).

Vasara → vasar-ā; aprīlis → aprīl-ī; vakars → vakar-ā

Izvēlies pareizo vārdu un virs svītras raksti atbilstošo burtu!

1. Katru gadu B mēs svinam 4. maija svētkus.	A pavasarim B pavasarī
2. Cilvēki B priecājas par sauli.	A pavasari B pavasarī
3. Latvijas neatkarību atjaunoja 1990. A .	A gadā B gada
4. Mēs atceramies 1990. gada notikumus arī 2020. B .	A gadu B gadā
5. Daudzas ģimenes 4. B svin svētkus.	A maijs B maijā
6. Baltā galdauta svētki ir 4. B .	A maija B maijā
7. Cilvēki A klāj svētku galdu.	A pēcpusdienā B pēcpusdienai
8. Kaimiņi nāk ciemos B .	A pēcpusdienas B pēcpusdienā
9. Svētku salūts ir A .	A vakarā B vakaram
10. Draugi A klausās svētku koncertu.	A vakarā B vakara

VĀRDI

Salūts = uguņošana

RAKSTĪŠANA

1. uzdevums

Izlasi informāciju!

Aicinām svinēt Latvijas dzimšanas dienu! Gaidīsim ģimenes Latviešu nama dārzā š. g. 4. maijā plkst. 15.00.

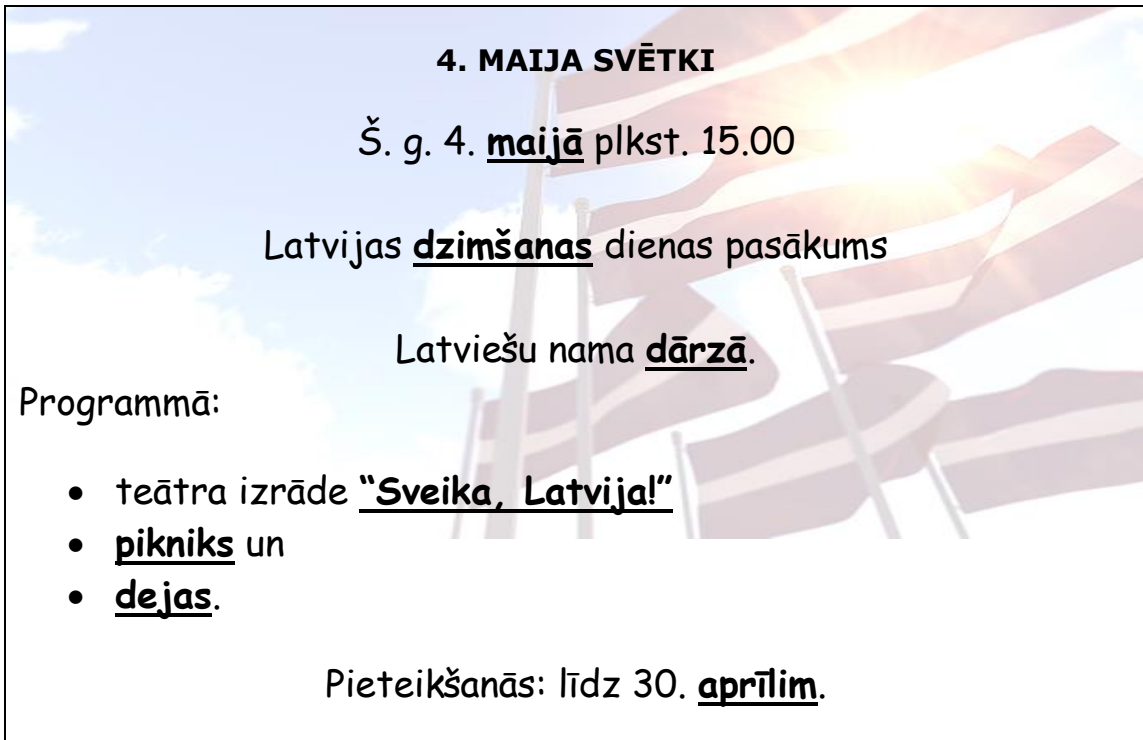
Programmā:

- Teātra izrāde "Sveika, Latvija!", kurā piedalīsies seniori un jaunieši.
- Pēc uzveduma – pikniks un dejas.

Pieteikšanās e-pastā: svetki@ln.com līdz š. g. 30. aprīlim.

Ja būs lietus, pasākums notiks Lielajā zālē.

Ieraksti reklāmā informāciju, kuras trūkst!

4. MAIJA SVĒTKI

Š. g. 4. maijā plkst. 15.00

Latvijas dzimšanas dienas pasākums

Latviešu nama dārzā.

Programmā:

- teātra izrāde "Sveika, Latvija!"
- pikniks un
- dejas.

Pieteikšanās: līdz 30. aprīlim.

Šajā uzdevumā svarīgi, lai skolēns atrod un pareizi pārraksta vārdus.

Š. g. = šī/šā gada

Plkst. = pulksten

2. uzdevums

Iedomājies, ka tu saņēmi vēstuli no drauga / draudzenes. Sakārto vārdus secībā, lai veidotos teikumi. Uzraksti teikumus! Tad varēsi izlasīt vēstuli.

Šajā uzdevumā teikumos vārdu kārtība var būt dažāda, taču teikumam jābūt loģiskam, skaidri uztveramam. Atsevišķos gadījumos vārdu kārtība ir strikti noteikta (piemēram, īpašības vārds pirms lietvārda 3. un 4. teikumā, akuzatīvs aiz darbības vārda 1., 2., 4. teikumā).

1. 4. maiju / Manā / svin / ģimenē.
2. galdu / Mēs / svētku / klājam.
3. galdauts / Uz / balts / ir / galda.
4. krāsās / Mamma / Latvijas / kūku / cep / karoga.
5. priecīgi / esam / lepni / Mēs / un.

Sveiki!

Manā ģimenē svin 4. maiju. (1.)

Mēs klājam svētku galdu. (2.)

Uz galda ir balts galdauts. (3.)

Mamma cep kūku Latvijas karoga krāsās. (4.)

Mēs esam priecīgi un lepni. (5.)

Ar sveicieniem, Tavs / Tava Andra.

3. uzdevums

Uzzini, kā 4. maija svētkus svin Latvijā!

Sakārto vārdus pareizā secībā, lai veidotos teikumi!

Veidojot teikumus, teikumu locekļu secība nav stingri noteikta. Pieļaujami varianti.

Piemēram, "Cilvēki skatās svētku koncertu vakarā." "Vakarā cilvēki skatās svētku koncertu."

1.		plīvo / Pie / karogi / mājām. <u>Pie mājām plīvo karogi.</u>
2.		iet / pieminēja / Cilvēki / pie / Brīvības. <u>Cilvēki iet pie Brīvības pieminēja.</u>
3.		armijas / Zēniem / parādi / skatīties / patīk. <u>Zēniem patīk skatīties armijas parādi.</u>
4.		ģimenes / koncertu / svētku / Vakarā / skatās. <u>Vakarā ģimenes skatās svētku koncertu.</u>
5.		svētku / klāj / galdu / Cilvēki. <u>Cilvēki klāj svētku galdu.</u>

Izmantoti materiāli no tīmekļa vietnēm:

Leksika un lasīšana

<https://www.arhivi.gov.lv/news.aspx?groupId=1&id=320>

<https://lvportals.lv/norises/229589-4-maija-republika-balsotaju-ceribas-un-atzinas-2011>

<https://www.jgb.lv/lv/karaviri/>

https://rekurzeme.lv/vietejas-zinas/priekules-novada/foto-priekule-un-gramzda-svin-4-maiju-un-balta-galdauta-svetkus-130954?from_mobile

<https://r6vsk.lv/2017/05/puteju-orkestri-aicina-uz-4-maija-svetku-koncertiem-pie-brivibas-pieminekla-un-kipsala/>

<https://www.flickr.com/photos/saeima/5686754685>

<https://silenieks.lv/2016/12/dazadas-latvijas-kartes-kuras-es-medzu-izmantot-savos-pargajienos/>

Gramatika un rakstīšana

https://www.google.lv/url?sa=i&url=https://www.flag.lv/karogi/latvijas-karogi/&psig=AOvVaw1hSO-AHGSGa_RTrbhqCB05&ust=1587212796348000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCpiuxK-67-gCFQAAAAAdAAAAABAI

https://www.latvia.travel/sites/default/files/styles/lightbox/public/tourism_sight/brivibas-pimineklis-latvia-travel.jpg?itok=Wd5UcsPg

<https://lv100.lv/jaunumi/balta-galdauta-svetki-rezekne/>

<https://praktiski.la.lv/4-receptes-latvijas-dzimsanas-dienai-svetku-torte-biesu-cepumi-un-rupjmaizes-kartojumshttps://nra.lv/latvija/riga/208051-ieskaties-4-maija-svetku-programma-riga.htm>

<https://www.arhivi.gov.lv/news.aspx?groupId=1&id=320>

<https://www.delfi.lv/news/national/politics/nakamgad-4-maija-brunoto-speku-parade-notiks-jekabpili.d?id=49995703>

<https://skaties.lv/zinas/latvija/sabiedriba/vairaki-simti-iedzivotaju-bauda-valsts-svetku-koncertu-pie-brivibas-pieminekla/>